

رئیس جمهور در جریان سفر استانی به زنجان
به مسئولان و فعالان اقتصادی تأکید کرد از آمارسازی پرهیز کنند

ظاهر سازی ممنوع!

- مردم را در تصمیم گیری های اقتصادی سهیم می کنم نه غافلگیر
- اولویت ما سامان دادن پروژه های نیمه تمامی است که مردم را رنج می دهد

۸و۲

■ سال بیست و هفتم ■ شماره ۷۷۷۷ ■ شنبه ۲۹ آبان ۱۴۰۰ ■ ۱۴ ربیع الثانی ۱۴۴۳ ■ ۱۶ صفحه

■ قیمت در تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان / دیگر استان ها ۱۵۰۰ تومان ■ Saturday 20 Nov 2021

نعمت احمدی / ایران

عملکرد ۱۰۰ روزه دولت در بخش تولید و تأمین کالا نشان می دهد

افزایش ذخایر راهبردی کالاهای اساسی

۵

گزارش «ایران» از افزایش حجم بار ترافیکی در ۱۹ روز گذشته

پایتخت در بن بست ترافیک!

۷

مواجهه با روشنفکران نباید سیاست زده باشد

برای اثبات این گزاره که روشنفکران پاسخ دقیق و روشنی به مسائل جامعه نمی دهند و هرازچندگاهی در خواش اتفاقات همین جامعه

یادداشت

سید جواد تقوی

روزنامهنگار

سوزه های تکراری و غیردقیق را دستمایه تحلیل های خود قرار می دهند، شاهد مثال های فراوانی وجود دارد. سؤال اینجاست پس چرا روزه روز روشنی به مسائل جامعه عمیق تر می شود و حتی در لایه سیاست هم مدام خودش را بازتولید می کند تا جایی که نسخه شفاف بخش را حکمرانی دولتی برای دو دوره می داند که خاطرات تدابیرش همچون بوی عفونت حاصل از یک زخم کهنه، سال ها باید روان و مشام جامعه را آزار دهد؟ بخشی از پاسخ این سؤال را باید در نقطه ای جست و جود کرد که از قضا طیف انقلابی برای درگیری با جریان روشنفکری برای خود تعریف کرده است؛ نقطه ای که اگر درست انتخاب نشود نه تنها به کم کردن شکاف ها در جامعه امروز ایران منجر نخواهد شد، بلکه به نیرویی فرایند در خدمت چند پاره کردن آن قرار خواهد گرفت. متأسفانه وقایع بیش از پس از سال ۸۸ باعث شد صرفاً صبیغه سیاسی این درگیری پررنگ شود و زمانی که چنین اتفاقی بیفتد بالطبع همه چیز در میزانشن یک دعوی ایدئولوژیک و سیاست زده تحلیل خواهد شد و طرفین چنین منازعه ای را به لبه های یک قیچی برای عمیق تر کردن این شکاف بدل خواهند کرد. عمیق شدن چنین شکافی کجا خودش را نشان خواهد داد؟ یک قلمش می شود سلب کردن توان سیاست گذاری فرهنگی برای بیش از یک دهه. مصادقش هم می شود همین که چندین دفعه فیلم های فرهادی را به عنوان نماینده اش راهی اسکار کند ولی همزمان در سطحی سیاست زده و ایدئولوژیک به جدال لفظی و روایتی با او بپردازد. به نظر میزانشن هر منازعه ای با روشنفکران را باید از این منظر تحلیل کرد که در خدمت طرح پرسش های دقیق از روشنفکران برای مسائل واقعی جامعه است یا فاصله گرفتن بیشتر آنها از مسائل اساسی و حیاتی امروز آن؟ این میزانشن در خدمت رچل سیاسی در قدرت است یا خرد جمعی جامعه ایرانی؟ وقت و توان را پای حل مسائل اساسی می کشاند یا در دعوی سیاسی بی سرانجام هدر می دهد؟ طیف های متکثر جامعه را به هم نزدیک تر می کند یا با دور کردن از همدیگر، آنها را با واقعیت های موجود به لجajحت می اندازد؟ مسلماً مسأله مورد سؤال قرار دادن یا حتی نقد نکردن فرهادی نیست، بلکه تلاش برای نقد کردن او در ساحت تئوریک و اندیشه ای است و نه سیاست زده و ایدئولوژیک. ایران اسلامی در مسیر شدن آنچه قرن ها برای آن تلاش شده است امروز بیش از هر زمانی به ترمیم شکاف ها و نزدیک تر کردن دیدگاه های مختلف نیاز دارد و این با سرعت بخشیدن در مسیر به رسمیت شناختن اندیشه ها و طرح پرسش های عمیق در ساحت فکری و اندیشه ای میسر خواهد بود. هر چند فرضی فضای مواجهه با روشنفکران، غیرایدئولوژیک تر شود، اتمسفر بهتری برای حرکت به سمت این «شدن» میسر خواهد شد و از قضا روشنفکران بیشتر مورد این سؤال اساسی واقع خواهند شد که چگونه می توان با آرامش بیشتری این مسیر را طی کرد نه اینکه همزمان با اینکه مدام مشغول حمله به ساختار باشند، انتظار بهتر شدن اوضاع را نیز داشته باشند.

معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، تلاش های ارزنده ای را در این زمینه انجام داده اند که باید عمق، گستره و سرعت بیشتری به خود بگیرد. بخش قابل توجهی از ۶۴۰۰ شرکت دانش بنیان ما در نتیجه ارزش صنایع بزرگ کشور قرار گرفته اند، اما هنوز بسیاری از آنها از موانع متعدد برای ورود به این زنجیره ها گله مندند. «سیاست های عمودی را در مقایسه با سیاست های افقی در اولویت قرار دهیم. زمان و منابع ما نامحدود نیست. دشمنان این مرزوبوم نیز به امید به بار نشستن تحریم های ناجوانمردانه نشسته اند. یک بررسی ساده نشان می دهد که شرکت های دانش بنیان کشور مان محصولات فناوریانه پیشرفته ای را روانه بازارهای بین المللی کرده اند، اما هنوز بخش قابل توجهی از نیازهای صنایع و شهروندان ایرانی از خارج کشور تأمین می شود. وقت آن رسیده است که با تشخیص دقیق نیازهای کشور در همه حوزه ها و سطوح و دادن گرای دقیق به زیست بوم نوآوری، ظرفیت های داخلی را در راستای نیازهای داخلی بسیج کنیم. «منابع مالی لازم برای توسعه و تجاری سازی فناوری را به سرعت تجهیز کنیم. خوشبختانه طی دهه اخیر، بخش خصوصی نیز که طعم ارزش افزوده ناشی از فناوری را چشیده است، در این مسیر کم و بیش با دولت همراه شده است. اما هنوز تا وضع مطلوب فاصله زیادی داریم. زیست بوم نوآوری ما به طور جدی از کمبود منابع مالی بالعمرض (اصطلاحاً گرنت) یا خطرپذیر در مراحل اولیه کارآفرینی فناوریانه که ریسک بالایی دارند، رنج می برد. فروش شرکت های دانش بنیان با ۲۵۰ هزار میلیارد تومان نزدیک شده است، اما حجم منابع مالی که به حوزه دانش بنیان اختصاص داده شده است، تناسبی با این میزان ندارد.

«ترویج مفاهیم فرهنگی و اجتماعی مانند «خودباوری» را شدت ببخشیم و فعالیت های رسانه ای و ترویجی را جدی تر از قبل دنبال کنیم. چه تعداد از ایرانیان می دانند که شرکت های دانش بنیان تنها شرکت های نوپای برآمده از دانشگاه ها نیستند و حدود ۶۵ درصد آنها را شرکت های تولیدی تشکیل می دهند؟ چه تعداد از هموطنان ما خبر دارند که این شرکت های دانش بنیان بودند که در بحبوحه کرونا نظام سلامت را از واردات و تئیلاتور، اکسین ساز و کیت های تشخیص کرونا بی نیاز کردند؟ از دانشگاه های پرتر جهان که بگیریم، دولت های منطقه که عموماً از نعمت نخیشان جوان بی بهره اند، با گستراندن فرش قرمز برای نخیشان ما سعی در ربودن آنها دارند. بنابراین توسعه اقتصاد دانش بنیان برای ما یک «امکان» نیست، یک «ضرورت محتم» است و باید به واسطه عظیم و روجه محتوم ویرانه.

خصوصی به این عرصه دانست. اینک در آستانه گام دوم انقلاب اسلامی، زیست بوم نوآوری کشورمان به یکی از غنی ترین زیست بوم های نوآوری منطقه بدل شده است، اما باوجود همه این تلاش ها و دستاوردها، تا بدل شدن به یک اقتصاد دانش بنیان راه زیادی مانده است. تأکید رهبر معظم انقلاب بر افزایش سهم اقتصاد دانش بنیان از کل اقتصاد کشور از کم تر از یک درصد به دست کم ۵ درصد طی ۳ تا ۴ سال آینده که روز چهارشنبه در دیدار نخیشان بیان شد، بیانگر این فاصله است.

ایران تنها کشور منطقه نیست که توسعه اقتصاد دانش بنیان را دنبال می کند. ترکیه، رژیم اشغالگر قدس، امارات متحده عربی، قطر، لبنان و سایر کشورهای منطقه، وارد رقابت های نفسگیری برای توسعه اقتصاد دانش بنیان شده اند. برخی از این کشورها، منابع مالی سرگرمی نیز برای توسعه و تجاری سازی فناوریانه تجهیز کرده اند. اما در میان همه این کشورها، ایران از یک مزیت رقابتی بی بدیل برخوردار است: نخیشان جوان. ایران از منظر تعداد جوانان و همچنین دانش آموختگان جوان دانشگاه ها با اغلب کشورهای منطقه فاصله معناداری ندارد. اقدامات اخیر برخی همسایگان ما از جمله ویزاها و رقبابتی جدید برای نخیشان جوان را باید در چهارچوب همین رقابت ها و در راستای جبران همین نقیصه کلیدی تحلیل کرد. همان طور که اشاره شد، این جمعیت جوان، با ورود به دوره تحصیلات تکمیلی و با در اختیار داشتن امکانات و زیرساخت های مناسب توانست در این وارد باشگاه کشورهای مطرح تولید علم کند. اینک اما، این نخیشان جوان کم و بیش دانشگاه را پشت سر گذاشته و وارد بازار کار شده یا در موقعیت حساس کارآفرینی قرار گرفته اند. بنابراین قطار اقتصاد دانش بنیان در ایران در برابر یک «بازنگاه تاریخی» قرار گرفته است: آخرین حلقه های مفقوده و لوازم کارآفرینی فناوریانه را مهیا کنیم تا نخیشان جوانی که مسیر توسعه علم و فناوری را پیموه اند، تجاری سازی آن را نیز با موفقیت انجام دهند، با در نظر گرفتن معافیت ها و مشوق های مختلف برای شرکت های دانش بنیان و همچنین تأمین منابع مالی آنها در قالب «صندوق نوآوری و شکوفایی»، بخش مهمی از حلقه های مفقوده کارآفرینی فناوریانه در ایران را تکمیل کرد و راه را برای توسعه و تجاری سازی فناوری به دست جوانان دانش آموخته ایرانی هموار تر ساخت. طی دهه ۹۰ نیز این روند ادامه یافت و بتدریج نهاد های دیگری نیز به زیست بوم نوآوری کشورمان پیوستند، از جمله شتاب دهنده ها، سرمایه گذاران خطرپذیر و کارخانه های نوآوری. شاید مهم ترین ویژگی دهه ۹۰ از منظر اقتصاد دانش بنیان را بتوان ورود جدی تر بخش

یادداشت

محمدصادق خیاپانی یزدی

رئیس مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری

از حدود ۵۰ سال گذشته با ظهور فناوری های مختلف و بویژه خانواده فناوری اطلاعات و ارتباطات، بشر پس از پشت سر گذاشتن «عصر کشاورزی» و بعدتر «عصر صنعت»، وارد عصر جدیدی شده است که تفاوت های ماهوی با اعصار قبل خود دارد: «عصر دانش». گرچه دارا بودن منابع طبیعی و خدادادی مانند نفت و گاز در عصر کشاورزی یا در اختیار داشتن ماشین آلات تولید انبوه صنعتی در عصر صنعت، نجات بخش اقتصاد کشورها محسوب می شد، در این عصر جدید، توانایی توسعه دانش و فناوری به مهم ترین «مزیت رقابتی» شرکت ها و متعاقباً کشورها بدل شده است. زیرا «اقتصاد دانش آبنیان» از خلق و تجاری سازی دانش تغذیه می کند. از انقلاب اسلامی به این سو، ایران نیز همگام با روندهای جهانی، توسعه اقتصاد دانش بنیان را نشانه گرفته است. توسعه آموزش در تمام سطوح و بویژه آموزش عالی، را می توان از نخستین و مهم ترین سیاست های کشور در این راستا دانست. توسعه دانشگاه ها و متعاقباً ورود متولدان پرجمعیت ده شصت به دوره تحصیلات تکمیلی، برگ زرینی از تاریخ علم و فناوری در ایران را رقم زد و موجب شد ایران از منظر رشد تولیدات علمی در عرصه های جهانی بدرخشد. اما اقتصاد دانش بنیان تنها با خلق علم و دانش و حتی فناوری جان نمی گیرد، بلکه رساندن موفق آن به بازار است که جوهره اقتصاد دانش بنیان محسوب می شود. از این رو نقطه عطف تاریخ اقتصاد دانش بنیان در ایران را می توان تصویب قانون «حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان» در سال ۸۹ دانست که مکمل شکل گیری نهادهایی مانند مراکز رشد، پارک های فناوری و صندوق های پژوهش و فناوری بود. این قانون با در نظر گرفتن معافیت ها و مشوق های مختلف برای شرکت های دانش بنیان و همچنین تأمین منابع مالی آنها در قالب «صندوق نوآوری و شکوفایی»، بخش مهمی از حلقه های مفقوده کارآفرینی فناوریانه در ایران را تکمیل کرد و راه را برای توسعه و تجاری سازی فناوری به دست جوانان دانش آموخته ایرانی هموار تر ساخت. طی دهه ۹۰ نیز این روند ادامه یافت و بتدریج نهاد های دیگری نیز به زیست بوم نوآوری کشورمان پیوستند، از جمله شتاب دهنده ها، سرمایه گذاران خطرپذیر و کارخانه های نوآوری. شاید مهم ترین ویژگی دهه ۹۰ از منظر اقتصاد دانش بنیان را بتوان ورود جدی تر بخش

وزیر راه و شهر سازی خبر داد

تأمین زمین برای ساخت ۲/۴ میلیون مسکن

۵

قدرشناسی از نخبگی

یادداشت

علی اکبر ابوالحسنی

عضو هیات علمی و معاون آموزشی دانشگاه شریف

لکن مفهوم «قدرشناسی از نخبگی» ترکیبی جالب و بدیع است که نیاز به واگوی فراوان دارد. همان طور که ایشان اشاره کردند، این قدرشناسی دو سو دارد که یکی به عهده خود نخیشان و دیگری به عهده محیط و بخصوص مسئولان است. در این یادداشت کوتاه به بخش اول یعنی وظایف نخیشان خواهیم پرداخت و روی سخن بیشتر با نخیشان کشور است. سخن را با بخشی از خطبه ۱۱ نهج البلاغه آغاز می کنم. امام علی (ع) هنگامی که پرچم را در جنگ جمل به محمدبن حنفیه می سپارد می فرماید: «نزول الجبال و لا تنزل! عض علی ناذک. اعرالله جمعتمک. تد فی الارض قدمک. ارم ببصرک اقصى القوم و غض ببصرک و اعلم آن النصر من عندالله سبحانه». (اگر کوه ها متزلزل شود تو تکان مخور! ندانن هایت را به هم بفشار و جمعه خویش را به خدا بسپار! قدم هایت را بر زمین استوار کن! و نگاهت را به انتهای لشکر دشمن بدوز! از فقرات و تجهیزات دشمن نترس! و بدان که پیروزی از سوی خداوند است!) کشور این روزها در مواجهه با «لشکر مشکلاتی» است که بسیاری از آنها ریشه در داخل دارند و برخی نیز توسط دشمن به امید شکست ملت بزرگ ایران ایجاد شده است. ابتدا باید بپذیریم که راه حل مشکلات چه داخلی و چه خارجی را باید در خودمان جست و جوی کنیم. بالاترین سرمایه هر کشور نه منابع طبیعی آن بلکه «سرمایه های انسانی» آن است. ارائه «راه حل صحیح» مسائل کشور باید مأموریت نخیشان کشور باشد. علاوه بر این، سرمایه های فکری و بخصوص نخیشان کشور هستند که می تواند از طریق پیش بردن مرزهای علم و فناوری کشور را بی نیاز از دیگران کند. باید بدانیم «ارزش افزوده» مضاعف در مرزهای علم و فناوری به دست می آید. همان طور که رهبری نیز اشاره کردند باید به سراغ لبه های دانش برویم. باید «آفرینش علمی» داشته باشیم تا در تولید علم جهانی سهیم باشیم. در مسیر پیشرفت شرط اول «ثبات قدم» است. در این راه تزلزل نباید داشت (تزلزل الجبال و لا تنزل!). رسیدن به قله های مرتفع نیاز به عزمی راسخ دارد. این قانونی کلی است، دانشمندان بزرگ با پشتکار و نه صرفاً تکیه بر استعدادهای ذاتی به دستاوردهای بزرگ رسیده اند. دوم آنکه باید برای رسیدن به دستاوردهای بزرگ خطر کرد، محافظه کاری آفت نخبگی است، واضح است اگر صرفاً به قدر داشته های امروز خود اهدافمان را نشانه گیری کنیم هیچگاه به مقاصد بزرگ نخواهیم رسید. باید در مواجهه با مشکلات «افق های بلند» را نشانه گرفت (ارم ببصرک اقصى القوم). مشغول شدن به کلاف سردرگم کاستی های موجود، به سرعت انگیزه ها را سرد و ما را از مواجهه با مشکلات منحصر می کند. به تجربه می گویم که «چالش های بزرگ» برای نخیشان جذاب هستند در حالی که پرداختن به «مسائل پیش پا افتاده و روزمره» برای آنها کسالت آور و دلسرد کننده است. یک آزمون شوار که «قدرت تفکیک» بین خوب و عالی را دارد (فی ثقلب الاخوان غلیم جواهر الزجال در درگونی های احوال و زمانه است که گوهر مردان شناخته می شود). این نکته ای است که در یادداشتی دیگر خطاب به مسئولان به تفصیل به آن خواهیم پرداخت.

رهبری متعدد در بیانات خود به این نکته تأکید داشته اند که «هر کس در راه یک مقصودی تلاش کرد، خدای متعال این سنت را قرار داده است که این تلاش به نتیجه خواهد رسید (کلاً نمذ هؤلاً و هؤلاً)». باید تلاش کنیم و بدانیم آنچه از پیشرفت در بسیاری از کشورهای پیشرفته می بینیم بر تلاش های دانشمندان و نخیشان آنها بنا شده است، لکن باید توجه داشته باشیم که اگر تلاش های ما جهت الهی بگیرند، ان شاءالله مشمول نصرت الهی خواهیم شد که (وَلْيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ و خداوند کسانی را که یاری او کنند یاری می کند؛ خداوند قوی و شکست ناپذیر است).

آینده از آن شماس!

سلام

ایران

نظر مردم

- عدم روشنیایی کافی در قسمت هایی از بزرگراه آزادگان: آقای نظیری در پیامی عنوان داشتند: قسمت هایی از بزرگراه

آزادگان نور کافی در شب ندارد لطفاً مسئولان مربوطه به

این موضوع رسیدگی نمایند.

- رفع عیب وسایل بازی کودکان و وسایل ورزشی

بزرگسالان: آقای حسونوند در پیامی عنوان نمودند:

شهرداری تهران هیچ گونه اقدامی برای رفع عیب وسایل

بازی کودکان و وسایل ورزشی بزرگسالان در پارک ها

نمی کنند. لطفاً شهرداری و مسئولان مربوطه به این

موضوع رسیدگی نمایند.

افزایش قیمت لبنیات: آقای بخشی درپیامی عنوان